

# Ustrój Unii Europejskiej - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                        |
|---------------------|----------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Ustrój Unii Europejskiej               |
| Kod przedmiotu      | 14.6-WH-EP-UUE/4-S16                   |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a>  |
| Kierunek            | Europeistyka i stosunki transgraniczne |
| Profil              | ogólnoakademicki                       |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia                     |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2016/2017               |

| Informacje o przedmiocie        |             |
|---------------------------------|-------------|
| Semestr                         | 4           |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 4           |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy |
| Język nauczania                 | polski      |
| Sylabus opracował               |             |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie          |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie przedstawienie ustroju Unii Europejskiej, jej głównych organów i procesu decyzyjnego. Jest on pomyślany jako dający studentowi obraz wzajemnych powiązań pomiędzy podmiotami administrującymi UE ze szczególnym uwzględnieniem takich elementów jak czynnik międzyrządowy i ponadnarodowy, a także równowaga międzyinstytucjonalna. W tym celu w ramach przedmiotu uwzględnione są zarówno elementy dotyczące kompetencji poszczególnych organów i instytucji, jak i procesu stanowienia prawa europejskiego i innych procedur decyzyjnych. W ramach przedmiotu studentowi zostaną przedstawione także główne zasady i relacje między prawem europejskim a prawem poszczególnych krajów członkowskich.

## Wymagania wstępne

Brak.

## Zakres tematyczny

### wykład

1. Wprowadzenie do problematyki struktur UE jako specyficznej organizacji międzynarodowej. Analiza czynników międzyrządowego i ponadnarodowego jako podstawowych determinant procesów integracyjnych. 2) Klasyfikacja podmiotów składających się na strukturę instytucjonalną UE. Podział na instytucje, inne organy, organy pomocnicze, agencje. 3) Ogólna charakterystyka źródeł prawa UE. 4) Rada Europejska – jej kompetencje i zakres działania. 5) Rada UE jako organ UE. 6) Komisja Europejska. 7) Parlament Europejski. 8) Trybunał Sprawiedliwości UE, Sąd i Sąd Służby Publicznej – analiza kompetencji i zakresu jurysdykcji. 9) Europejski Bank Centralny i ESBC. 10) Trybunał Obrachunkowy. 11) Pozycja Europejskiego Ombudsmena. 12) Podmioty realizujące Wspólną Politykę Zagraniczną UE. 13) Specyfika podmiotów odpowiedzialnych za działania UE w ramach obszaru bezpieczeństwa i sprawiedliwości. 14) Problem równowagi instytucjonalnej w systemie UE i analiza procesów decyzyjnych podsumowująca całokształt ustroju UE.

### ćwiczenia

1. Analiza relacji pomiędzy strukturami UE a parlamentami narodowymi na podstawie Protokołu dot. roli parlamentów narodowych. Problem poszanowania zasady pomocniczości oraz proporcjonalności. 2) Funkcjonowanie agencji europejskich na przykładzie Frontex oraz Europejskiej Agencji Praw Podstawowych. 3) Organy pomocnicze i ich rola jako podmiotów współuczestniczących w procedurach podejmowania decyzji – Komitet Regionów i Komitet Ekonomiczno-Społeczny. 4) Analiza dokumentów Rady Europejskiej (praca analityczna nad konkluzjami z ostatniego półroczu). 5) Analiza procedur podejmowania decyzji w Radzie Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem działania jej organów pomocniczych. 6) Komisja Europejska jako inicjator procesu prawodawczego i organ wykonawczy – praca nad dokumentami konsultacyjnymi (zielone księgi, procedury komitologiczne). 7) Procedury stanowienia prawa a) zmiany traktatów, b) zwykła procedura prawodawcza, c) specjalne procedury prawodawcze. 8) Akty delegowane i wykonawcze. 9) Analiza porozumień międzyinstytucjonalnych i aktów wewnętrznych poszczególnych organów. 10) Karta Praw Podstawowych i jej znaczenie dla UE. 11) TSUE a ETPC – porównanie zakresu jurysdykcji. Problem przystąpienia UE do Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. 12) UE w środowisku międzynarodowym – analiza wybranych dokumentów przyjętych w ramach WPZiB. 13) Europol jako element współpracy w zakresie bezpieczeństwa i sprawiedliwości. 14) Europejska sieć sądowa i inne elementy współpracy pomiędzy sądami poszczególnych państw członkowskich.

## Metody kształcenia

**wykład:** prowadzony w formie konwencjonalnej z jednoczesnym wykorzystaniem metody problemowej i przypadków w celu przedstawienia określonych problemów politycznych w perspektywie

**ćwiczenia:** praca z dokumentem źródłowym – analiza tekstów aktów prawnych, praca w grupach, metoda sytuacyjna, klasyczna metoda problemowa

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                            | Symbole efektów                                         | Metody weryfikacji                                                                                    | Forma zajęć                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| student ma podstawową wiedzę o powiązaniach historii z dziedzinami nauk społecznych, a zwłaszcza politologią i wiedzą o Europie                                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>KE1_W09</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li></ul>            | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne oraz źródłach tych norm i ich wpływu na ludzkie zachowania                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>KE1_W11</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji popularno-naukowego i naukowego tekstu historycznego, źródeł narracyjnych i źródeł o charakterze prawnym                       | <ul style="list-style-type: none"><li>KE1_W13</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| ma podstawową wiedzę o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jej instytucji i relacji z otoczeniem zewnętrznym                                                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>KE1_W19</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem zasobów cyfrowych bibliotek naukowych i portali historycznych i o tematyce europejskiej | <ul style="list-style-type: none"><li>KE1_U02</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| samodzielnie zdobywa wiedzę                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"><li>KE1_U05</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| poprawnie stosuje poznaną terminologię historyczną i odnoszącą się do współczesnej Europy                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"><li>KE1_U08</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>kolokwium</li></ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |

Warunki zaliczenia

Warunkiem uzyskania zaliczeń jest:

**wykład** obecność studenta na wykładach

**ćwiczenia** obecność na zajęciach. Kolokwium problemowe w formie kazusów mających celu weryfikację rozumienia przez studenta zależności i powiązań pomiędzy instytucjami i organami UE

Literatura podstawowa

1. Brodecki Z., Prawo integracji w Europie, Warszawa 2009.
2. Cała-Wacinkiewicz E., System instytucji Unii Europejskiej z uwzględnieniem postanowień Traktatu Lizbońskiego, Warszawa 2009.
3. Instytucje i prawo Unii Europejskiej. Podręcznik dla kierunków zarządzania i administracji, red. A. Wyrozumska, J. Barcz, Warszawa 2012.
4. Prawo ustrojowe Unii Europejskiej, red. M. Pyka, B.Wojtyniak, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca

1. Jurczyk T., Prawa jednostki w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, Warszawa 2009.
2. Wróbel A., Karta Praw Podstawowych w europejskim i krajowym porządku prawnym, Warszawa 2009.

Uwagi

Brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Robert Skobelski, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 04-08-2016 11:25)